

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
 ύπ' Αρ. 949 τῆς 14ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1972
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ο περί Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972 ἐκδίδεται διὰ δημοσιεύσεως εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας συμφώνως τῷ Ἄρθρῳ 52 τοῦ Συντάγματος.

Ἀριθμὸς 57 τοῦ 1972

ΝΟΜΟΣ ΔΙΕΠΩΝ ΤΑ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΣΕΩΣ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΩΝ ΠΕΡΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ψηφίζει ὡς ἀκολούθως :

1. Ὁ παρῶν Νόμος δύναται νὰ ἀναφέρηται ὡς ὁ περί Σωματείων καὶ Ἰδρυμάτων Νόμος τοῦ 1972. Συνοπτικὸς τίτλος.

Μέρος Πρῶτον.—ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2. Ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ τοῦ κειμένου προκύπτῃ διάφορος ἔννοια— Ἑρμηνεία.

«Δικαστήριον» σημαίνει τὸ ἀρμόδιον Ἐπαρχιακὸν Δικαστήριον ἐντὸς τοῦ ὁρίου τῆς τοπικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ ἔδρα τοῦ σωματείου ἢ ἰδρύματος·

«Ἐφορος» σημαίνει τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διοριζόμενον πρόσωπον πρὸς ἔγγραφὴν σωματείων καὶ ἰδρυμάτων·

«Ἰδρυμα» σημαίνει σύνολον περιουσίας τεταγμένης εἰς ἐξυπηρέτησιν ὀρισμένου σκοποῦ·

«Μητρώον» σημαίνει τὸ βιβλίον εἰς ὃ ἐγγράφονται δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου τὰ σωματεία ἢ ἰδρύματα·

«σωματεῖον» σημαίνει ὀργανωμένην ἔνωσιν τοῦλάχιστον εἴκοσι προσώπων πρὸς ἐπίτευξιν ὀρισμένου σκοποῦ μὴ κερδοσκοπικοῦ.

3.—(1) Σωματεῖον ἢ ἰδρυμα τοῦ ὁποίου ὁ σκοπὸς ἢ ἡ λειτουργία τείνει νὰ ὑπονομεύσῃ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Δημοκρατίας ἢ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν ἢ τὴν δημοσίαν ὑγείαν ἢ τὰ δημόσια ἤθη ἢ τὰ θεμελιώδη δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου οὐδεμίαν νομικὴν ὑπόστασιν κέκτηται, δὲν δύναται νὰ ἐγγραφῇ ἢ ἐὰν ἤδη ἐνεγράφη, δύναται νὰ διαλυθῇ διὰ διατάγματος τοῦ Δικαστηρίου. Σκοπὸς ἢ λειτουργία σωματείου ἢ ἰδρύματος παράνομος κ.λ.π.

(2) Πᾶς ὅστις εἶναι μέλος ἢ λαμβάνει μέρος εἰς τὴν διοίκησιν σωματείου παρανόμου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἑδαφίου (1)

είναι ένοχος άδικήματος και υπόκειται εις φυλάκισιν μη υπερβαίνουσαν τά τρία έτη ή εις πρόστιμον μη υπερβαίνον τάς πεντακοσίας λίρας ή εις άμφοτέρας τάς ποινάς ταύτας.

Νομική προσωπικότης.

4. Τηρουμένων τών διατάξεων του άρθρου 3 έκαστος κέκτηται το δικαίωμα ιδρύσεως και συμμετοχής εις σωματείον ή ίδρυμα το όποιον όμως δεν αποκτά νομικήν προσωπικότητα ει μη τηρουμένων τών υπό του παρόντος Νόμου άναγγραφομένων όρων.

Έκτασις ικανότητος σωματείου ή ίδρύματος.

5. Η ικανότης σωματείου ή ιδρύματος αποκτήσαντος νομικήν προσωπικότητα δεν εκτείνεται επί έννόμων σχέσεων αίτινες προϋποθέτουσι ιδιότητας φυσικού προσώπου.

Μέρος Δεύτερον.—ΠΕΡΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Νομική προσωπικότης σωματείων

Έγγραφή σωματείου.

6.—(1) Προς άπόκτησιν νομικής προσωπικότητος πών σωματείον όφείλει να έγγραφη συμφώνως προς τάς διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Προς τον σκοπόν τουτον ό "Εφορος τηρεί κατά τον καθωρισμένον τύπον Μητρώον Σωματείων εις το όποιον καταχωρίζει τά καθωρισμένα στοιχεία.

(3) Προς έγγραφην σωματείου εις το Μητρώον υποβάλλεται αίτησις εις τον "Εφορον υπό τών ιδρυτών ή της διοικήσεως του σωματείου εις ήν έπισυνάπτονται ή συστατική πράξις, τά όνόματα και αι διευθύνσεις τών μελών της διοικήσεως, το καταστατικόν υπογεγραμμένον υπό τών μελών και φέρον χρονολογίαν, το έμβλημα του σωματείου και περιγραφή της κινητής ή άκινήτου ιδιοκτησίας ή και άμφοτέρων, κατεχομένων ή άνηκόντων εις το σωματείον κατά τον χρόνον της υποβολής της αίτήσεως.

(4) Ο "Εφορος έφ' όσον συντρέχουσιν οι νόμιμοι όροι δέχεται την αίτησιν, έγγράφει το σωματείον εις το Μητρώον επί τη καταβολή του καθωρισμένου τέλους και εκδίδει πιστοποιητικόν έγγραφής επί του καθωρισμένου τύπου. Το πιστοποιητικόν τουτο δημοσιεύεται εις την έπίσημον έφημερίδα της Δημοκρατίας και άποτελεί πλήρη άπόδειξιν περι της ήμερομηνίας έγγραφής και περι της τηρήσεως άπασών τών νομίμων προϋποθέσεων. Το καταστατικόν βεβαιούμενον υπό του Έφόρου τηρείται εις τά αρχεία αυτου.

Κτήσις νομικής προσωπικότητος.

7. Άμα τη έκδόσει του πιστοποιητικού έγγραφής το έγγραφέν σωματείον αποκτά πλήρη νομικήν προσωπικότητα. Η νομική προσωπικότης άπόλλυται επί τη διαλύσει του σωματείου.

Καταστατικόν σωματείου.

8. Το καταστατικόν σωματείου δέον επί ποινή άκυρότητος να καθορίζη—

- (α) τον σκοπόν, την έπωνυμίαν και την έδραν του σωματείου
- (β) τους όρους της εισόδου, άποχωρήσεως και άποβολής τών μελών, ως και τά δικαιώματα και τάς υποχρεώσεις αυτών
- (γ) τους πόρους του σωματείου
- (δ) τον τρόπον της δικαστικής και έξωδίκου αντιπροσωπεύσεως του σωματείου
- (ε) τά όργανα της διοικήσεως του σωματείου ως και τους όρους του καταρτισμού και της λειτουργίας αυτης και της παύσεως τών όργάνων αυτης
- (στ) τους όρους ύφ' ους συγκαλείται, συνεδριάζει και άποφασίζει ή συνέλευσις τών μελών
- (ζ) τους όρους της τροποποιήσεως του καταστατικού

- (η) τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐλέγχονται οἱ λογαριασμοὶ τοῦ σωματείου·
- (θ) τοὺς ὄρους διαλύσεως τοῦ σωματείου καὶ τῆς τύχης τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἐν περιπτώσει διαλύσεως ἥτις ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει διανέμεται μεταξὺ τῶν μελῶν.

9. Πᾶσα τροποποίησις τοῦ καταστατικοῦ ἰσχύει μόνον ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως αὐτῆς εἰς τὸ Μητρώον κατ' αἴτησιν τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ὑποβαλλομένην ἐντὸς εἴκοσι μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ψηφίσεως ταύτης.

*Ἐγγραφή τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ.

10. Ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου ὅπωςδήποτε ἐπερχομένη ὡς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐκκαθαριστῶν σημειοῦνται εἰς τὸ Μητρώον παραπλεύρως τῆς ἐγγραφῆς. Ἡ σημείωσις τῆς διαλύσεως γίνεται τῇ αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ τῆς προκαλεσάσης τὴν διάλυσιν ἀρχῆς.

Σημείωσις διαλύσεως σωματείου εἰς τὸ Μητρώον.

ΠΕΡΙ ΜΕΛΩΝ

11.—(1) Ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὀρίζει ἄλλως, εἴσοδος νέων μελῶν ἐπιτρέπεται πάντοτε.

Εἴσοδος, ἔξοδος καὶ ἀποβολὴ μελῶν.

(2) Τὰ μέλη δικαιοῦνται κατὰ πάντα χρόνον νὰ ἀποχωρήσωσι τοῦ σωματείου. Μέλος ἀποχωροῦν ὑποχρεοῦται ὅπως καταβάλλῃ τὰς συνδρομὰς του μέχρι τέλους τοῦ λογιστικοῦ ἔτους πλὴν ἐὰν τὸ καταστατικὸν ἄλλως ὀρίξῃ.

(3) Ἀποβολὴ μέλους ἐπιτρέπεται καθ' ὅς περιπτώσεις προβλέπει τὸ καταστατικόν.

12. Ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὀρίζει ἄλλως, πάντα τὰ μέλη τοῦ σωματείου ἔχουσιν ἴσα δικαιώματα.

*Ἴσοτιμία μελῶν.

13. Μέλη σωματείου ἐξεληθόντα οὐδὲν δικαίωμα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ σωματείου. Εἰς καταβολὴν τῶν συνδρομῶν αὐτῶν εὐθύνονται ἀναλόγως τοῦ χρόνου καθ' ὃν διετέλεσαν μέλη.

Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἐξεληθόντων μελῶν.

14. Ἡ ιδιότης τοῦ μέλους, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὀρίζει ἄλλως, εἶναι ἀνεπίδεκτος ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν μεταβιβάζεται οὔτε κληρονομεῖται.

*Μεταβίβασις στὸν ιδιότητος μέλους.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

15. Τὰ σωματεῖα διοικοῦνται ὑφ' ἑνὸς ἢ πλείονων προσώπων ἅτινα ἐὰν τὸ καταστατικὸν δὲν ὀρίξῃ ἄλλως εἶναι μέλη τοῦ σωματείου. Ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται, μὴ ὀριζομένου ἄλλως ἐν τῷ καταστατικῷ, κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων.

Διοίκησις σωματείου.

16. Μέλος τῆς διοικήσεως δὲν δικαιοῦται εἰς ψῆφον ἐὰν ἢ ἀποφασίς ἀφορᾷ τὴν ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας ἢ τὴν ἔγερσιν ἢ τὴν κατάρτησιν δίκης μεταξὺ τοῦ σωματείου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ μέλους ἀφ' ἑτέρου, ἢ τοῦ συζύγου αὐτοῦ, ἢ συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ ἢ εἰς ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας μεταξὺ τοῦ σωματείου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐταιρείας, προσωπικῆς ἢ κεφαλαιουχικῆς, ἀφ' ἑτέρου, εἰς τὴν ὁποίαν ἢ ὑπὸ διοίκησιν τῆς ὁποίας τὸ μέλος συμμετέχει.

Περιπτώσεις καθ' ὅς μέλος τῆς διοικήσεως δὲν δικαιοῦται εἰς ψῆφον.

Καθ'ήκοντα
και έξουσία
διοικήσεως
και εϋθύνη
μελών τής
διοικήσεως
και σωμα-
τείου.

17.—(1) Ὁ ἔχων τὴν διοίκησιν ἐπιμελείται τῶν ὑποθέσεων τοῦ σωματείου καὶ ἀντιπροσωπεύει τοῦτο δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως. Ὑποκατάστασις, ἐνόσω, ἢ συστατικὴ πράξις ἢ τὸ καταστατικὸν δὲν ὀρίζει ἄλλως, ἀπαγορεύεται.

(2) Ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσίας τοῦ ἔχοντος τὴν διοίκησιν προσδιορίζεται ἐκ τοῦ καταστατικοῦ, ὃ δὲ προσδιορισμὸς οὗτος ἰσχύει καὶ ἔναντι τρίτων. Διὰ τοῦ καταστατικοῦ, δύνανται νὰ ἀνατεθῶσιν ὠρισμένα ὑποθέσεις εἰς ἴδιον πρόσωπον. Ἡ ἐξουσία τούτου ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐκτείνεται καὶ εἰς πᾶσαν συναφῆ πρᾶξιν.

(3) Δικαιοπραξίαι ἐπιχειρηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος τὸ σωματεῖον ὄργανου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του δεσμεύουσι τὸ σωματεῖον.

(4) Τὸ σωματεῖον εὐθύνεται ἐκ τῶν πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτὸ ὄργανων, ἐφ' ὅσον ἢ πράξις ἢ ἡ παράλειψις ἔλαθε χώραν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατιθεμένων εἰς αὐτὰ καθηκόντων καὶ συνεπάγεται ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως. Εὐθύνεται ἐπὶ πλεόν εἰς ὀλόκληρον καὶ τὸ ὑπαίτιον πρόσωπον.

Συνέλευσις
μελῶν σω-
ματείου.

18. Ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄργανον τοῦ σωματείου καὶ ἀποφασίζει περὶ πάσης ὑποθέσεως αὐτοῦ μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἄλλου ὄργανου. Ἡ συνέλευσις ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὀρίζει ἄλλως, ἰδίᾳ ἐκλέγει τὰ πρόσωπα τῆς διοικήσεως, ὀρίζει τοὺς ἐλεγκτὰς τῶν λογαριασμῶν τοῦ σωματείου, ἀποφασίζει περὶ τῆς εἰσόδου ἢ ἀποβολῆς μέλους, περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἰσολογισμοῦ, περὶ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ σωματείου, περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ καὶ περὶ διαλύσεως τοῦ σωματείου.

Ἔργον τῆς
συνελεύσεως.

19. Ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν ἔχει τὴν ἐποπτεῖαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν μελῶν τοῦ διοικοῦντος Συμβουλίου καὶ δικαιούται νὰ παύῃ ταῦτα συμφῶνως τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ.

Σύγκλησις
συνελεύσεως.

20.—(1) Ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν συγκαλεῖται ὑπὸ τῆς διοικήσεως καθ' ἃς περιπτώσεις ὀρίζει τὸ καταστατικὸν, ἢ ὁσάκις τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ σωματείου.

(2) Ἡ συνέλευσις συγκαλεῖται ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο ὃ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὀριζόμενος ἀριθμὸς μελῶν. Ἐν ἔλλειψι τοιούτου ὀρισμοῦ, δύνανται νὰ ζητήσῃ τὴν σύγκλησιν τὸ ἐν πέμπτον τῶν μελῶν δι' ἐγγράφου αἰτήσεως ἀναγραφούσης τὰ συζητητέα θέματα. Ἐὰν ἡ αἴτησις δὲν εἰσακουσθῇ ὁ Ἐφορος δύνανται νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τοὺς αἰτούντας ὅπως συκαλέσωσι τὴν συνέλευσιν τῶν μελῶν ἧτις καὶ ρυθμίζει τὰ τῆς προεδρίας αὐτῆς.

Ἀποφάσεις
συνελεύσεως.

21.—(1) Αἱ ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν. Ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως ἐπὶ θέματος μὴ ἀναγραφέντος ἐν τῇ προσκλήσει εἶναι ἄκυρος πλὴν ἐὰν τὸ καταστατικὸν ὀρίξῃ ἄλλως.

(2) Ἡ ἀπόφασις δύνανται νὰ ληφθῇ καὶ ἄνευ συνελεύσεως τῶν μελῶν, ἐὰν πάντα τὰ μέλη δηλώσωσιν ἐγγράφως τὴν συναίνεσιν αὐτῶν ἐπὶ τινος προτάσεως.

(3) Δὲν δικαιούται εἰς ψῆφον μέλος τι, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἀφορᾷ τὴν ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας ἢ τὴν ἔγερσιν ἢ κατάργησιν δίκης μεταξὺ τοῦ σωματείου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ μέλους ἀφ' ἑτέρου, ἢ τοῦ συζύγου αὐτοῦ, ἢ συγγενοῦς ἐξ αἱμάτος μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ ἢ εἰς